

València
Capital de
la República
1936-37

VNIVERSITAT
DE VALÈNCIA

Marta Estal Vera, *soprano*

ORQUESTRA
FILHARMÒNICA
DE LA VNIVERSITAT
DE VALÈNCIA

Hilari Garcia Gázquez, *director*

LA MÚSICA DEL «GRUP DELS JOVES»

Amb motiu de la celebració del 80 aniversari del trasllat a València de la capitalitat de la Segona República espanyola, l'Àrea d'Activitats Musicals de la Fundació General de la Universitat de València va posar en marxa un projecte de recuperació i difusió de les obres escrites pel conegut com a «Grup dels joves.». Ara presentem la seua edició en CD, coproduït amb l'Institut Valencià de Cultura i amb patrocini de l'Ajuntament de València i la Fundació SGAE. Gràcies de tot cor a aquestes institucions amigues pel seu decidit suport.

Aquest projecte ha estat realitzat conjuntament pel director de l'Orquestra Filharmònica de la Universitat de València, Hilari Garcia Gázquez, i pel musicòleg i catedràtic del Conservatori Superior de Música «Joaquín Rodrigo» de València J. Pasqual Hernández Farinós. Tots dos han portat a terme la recerca i la selecció de les peces més representatives de la producció d'aquests joves compositors entre els anys 1931 i 1939. Uns anys, els de la Segona República, que reportaren una intensa vida cultural a la ciutat de València enmig de la qual va nàixer una nova concepció musical, per a una nova societat republicana, arrelada en els sons del poble valencià.

D'altra banda, a fi de dur a bon port aquest projecte, fou necessària la col·laboració dels hereus dels compositors. Tots van mostrar la seua aprovació més entusiasta, partint de la premissa que el llegat dels seus avantpassats no podia continuar en l'oblit dels arxius: la música que no sona, es perd i es mor. A més, parlem d'obres escrites en plena joventut dels seus autors: molts d'ells no superaven els vint-i-cinc anys en el moment de compondre aquestes peces. Això significa que, en l'àmbit artístic, aquests compositors ens oferiren un primer tast del que en alguns casos fou la seua maduresa creativa. En altres casos, per desgràcia, el fatal desenllaç de la guerra va truncar les possibilitats de continuar component amb regularitat.

Finalment, el disc ha estat interpretat per l'Orquestra Filharmònica de la Universitat de València, integrada per huitanta estudiants també valencians i també molt joves, que han retornat a la vida la música d'aquells compositors, la major part dels quals van caure en l'oblit injustament. Les causes d'aquest oblit poden ser moltes, però una de les més punyents fou l'obsessió insistent del règim franquista d'esborrar qualsevol rastre relacionat amb la República i, en especial, amb la seua efervescència intel·lectual i creadora.

Una vegada més l'Orquestra Filharmònica de la Universitat de València ha emprès una iniciativa de recerca, recuperació i reivindicació del patrimoni històric de la música valenciana. Una tasca que ve precedida de projectes anteriors en aquesta direcció: des del concert monogràfic *Cinc segles de música valenciana* en 1999 fins a *Giner infreqüent* en 2009, passant per la producció d'òperes de Melcior Gomis i Vicent Martí i Soler, acompanyats d'enregistraments sonors per a la seua difusió. Cal agrair-li, doncs, l'execució d'aquesta important empresa, de la mateixa manera que cal donar les gràcies, per la seua col·laboració fonamental, a tots i cada un dels familiars i hereus dels compositors protagonistes d'aquest disc i a les persones i institucions que han participat facilitant els materials i la documentació necessària per al desenvolupament d'aquest projecte.

En definitiva, esperem que aquest disc amb les obres recuperades del «Grup dels joves» permeta al públic valencià actual conèixer un mica més de prop la seua obra, per complir així un objectiu que sempre ha presidit les produccions musicals de la Universitat de València: la recuperació i la difusió del ric patrimoni musical valencià.

Esteban Morcillo Sánchez
Rector de la Universitat de València

Antonio Ariño Villaroya
Vicerector de Cultura i Igualtat
de la Universitat de València

LA MÚSICA I VALÈNCIA DURANT LA SEGONA REPÚBLICA

València fou capital de la Segona República entre novembre de 1936 i octubre de 1937, la qual cosa la va convertir en un centre cultural molt actiu. Llorenç Barber descriu així l'ambient musical d'aquells anys: «Una fugaz época de oro vivió la música valenciana el año 37, estimulada su sólida infraestructura musical por la presencia del Gobierno de la República.»¹. A més, cal tenir en compte que a València es va viure al llarg de la dècada dels anys 30 un esclat creatiu de renovació encapçalat per Manuel Palau i els seus deixebles que, reunits sota l'etiqueta de «Grup dels joves», es van presentar en 1934 amb la publicació d'un manifest que plantejava un reviscolament musical en clau nacionalista, que també afectava el medi artístic i social, com es pot llegir en aquest fragment de l'esmentat manifest:

«No basta, no obstante, con escribir las obras. Hay necesidad de un ambiente que las acoja y las sienta suyas. Y para esto se necesita [...] el máximo interés [...] de las Corporaciones provinciales por la cultura, estableciendo concursos, premios y subvenciones.»²

Els membres del «Grup dels joves», Vicent Asencio, Vicent Garcés, Ricardo Olmos, Luis Sánchez i Emilio Valdés, foren creadors molt actius al llarg de la dècada dels anys 30, en tots els gèneres, i per a aquest enregistrament s'han seleccionat peces orquestrals d'aquests compositors que representen aquella diversitat genèrica. A ells, i a Palau, està dedicat el disc, que inclou, a més, obres de la notable compositora Matilde Salvador, vinculada personalment i afectiva al «Grup dels joves» per la seua unió sentimental amb Vicent Asencio. Algunes obres no s'havien interpretat des d'aleshores i s'han recuperat amb l'interès històric afegit de reflectir fidelment el context creatiu d'aquells anys.

El disc s'enceta amb una obra inèdita de Manuel Palau (1893-1967), mentor artístic i intel·lectual del grup, titulada *Música per a una pel·lícula docu-*

mental valenciana (1936). Aquesta peça fou composta per a un documental de CIFESA que duia per nom *Valencia y sus flores*, amb guió de Francesc Almela i Vives i direcció d'Alfredo Fraile, i que va veure la llum quatre anys més tard.

La breu suite *Noche Romántica* (1935), per a orquestra de corda, composta per Ricardo Olmos (1905-1986), és la segona obra del compacte. Està integrada per quatre moviments d'harmonització impressionista, de caràcter miniaturista i de tímbrica intimista i delicada. Les crítiques de premsa de la seua estrena ens expliquen molt bé aquesta composició:

«Escritos para la orquesta de cuerda los cuatro números que componen la "suite", poseen una delicada intención, como de vago ensueño y fantasía, que explica perfectamente sus títulos poéticos: "Es el amor que pasa", "Paseo", "Idilio", "Rayo de luna".»³

«Números cortos, más bien bocetos, inspirados por suaves sentimientos, la obra de Olmos es no sólo promesa, sino realidad que revela la inspiración del artista y su valer. Siente muy bien la orquesta, la armonización es moderna e interesante, la orientación de Olmos es excelente.»⁴

Vicent Garcés (1906-1984) és l'autor de *Dansa Plenilunar*, que forma part del seu ballet *Passionera* (1931-1932). Garcés va sentir una gran predilecció per aquest gènere, fins a l'extrem que el seu mestre, Manuel Palau, el va etiquetar com a «creador del ballet valencià.» Aquesta música té fonts d'inspiració a l'estil de Manuel de Falla i el seu nacionalisme avançat. Inicialment fou el quart i darrer moviment de la suite orquestral *Bocetos líricos*, dedicada a Òscar Esplà. Més tard, després d'una profunda revisió, el va integrar al ballet *Passionera*, amb argument i escenografia de Joan Lacomba. La dansa té aquesta trama:

1. BARBER, L. «La música española durante la Guerra del 36», *Ritmo*, 483, Madrid, juliol-agost, 1978, pp. 29-33.

2. *Manifest del Grup dels joves*, publicat el 18 de gener de 1934 a *La Correspondencia de Valencia*.

3. Sense autor «Crónica musical: Música de Cámara», *Diario de Valencia*, 11-X-1935, p. 2.

4. LÓPEZ-CHAVARRI, E. «En el Conservatorio: La Orquesta de "Cambra"», *Las Provincias*, 12-X-1935, p. 12.

«Jardí del castell, la lluna vermella del pleniluni tiny l'escena de lluïssors sagnants. El Cabdill, mig cos nu, es troba amarrat a una columna de foc. Passionera, atzagaia de plata a les mans, balla la dansa de la mort, entre el frenesí rítmic dels guerrers joves. La mort arriba joiosa com una prometença de joventut. Passionera s'immola als peus de l'amat.»⁵

El disc continua amb música de Matilde Salvador (1918-2007) que, com s'ha apuntat més amunt, va estar estretament vinculada al «Grup dels joves» per les relacions d'amistat amb els integrants i per la seua unió afectiva amb Vicente Asencio, des de 1936, i el seu posterior casament en 1943. Ella mateixa ho comentava amb humor en la següent frase: «Garcés feia broma dient que ells eren els cinc i jo el rebrot.»⁶

En primer lloc hi ha la peça *Valenciana* (1939), sobre text de Lope de Vega, integrada en la suite per a veu i acompanyament titulada *Seis canciones españolas* (1939), dedicades a Manuel de Falla i guardonades amb una menció honorífica en un concurs de composició celebrat a Bilbao en 1940. Convé ressenyar que la compositora castellanenca sempre ha sentit una inclinació especial envers la veu i la poesia, com reflecteixen aquestes paraules: «Allò que m'agrada és musicar textos. La veu humana no es pot comparar a cap altre instrument. Em sent atreta per la veu i, a més, m'agrada la poesia i el teatre. Les meues cançons són, al meu parer, situacions dramàtiques que no són una melodia acompanyada; jo sóc dels que creuen en la melodia.»⁷ La mateixa autora va enviar una còpia d'aquestes cançons a Falla perquè les revisara, i aquest li va respondre així: «Revelan intenciones musicales gratas para mí, pero sobre las cuales y para su aprovechamiento, me permitiré a mi regreso -Dios mediante- hacerle algunas indi-

caciones.»⁸ La marxa de Falla a l'Argentina i la seua mort allí va deixar Matilde Salvador sense aquestes valuoses indicacions. Aquesta és una obra de joventut que la compositora finalment va decidir incorporar al seu catàleg.

Més primerenca encara és, tanmateix, *Tres cançons valencianes* (1937), per a veu i orquestra, sobre poemes del llibre *Terra* de Bernat Artola. Aquesta condició d'obra precoç va provocar que la mateixa compositora no l'editara ni la incloguera en el seu catàleg, com altres peces del seu període de joventut que estimava poc madures. No obstant això, les *Tres cançons valencianes* van ser orquestrades després per Vicent Asencio, perquè a l'inici Matilde Salvador considerava que encara no tenia prou experiència en aquesta tècnica i perquè segurament Asencio va veure en aquesta obra un potencial tímbric que calia materialitzar. Aquesta composició, en la versió original per a veu i piano, va obtenir el segon premi en els Premis Musicals del País Valencià, convocats per la Conselleria de Cultura del Consell Provincial de València, i fou estrenada en un concert celebrat a València el 23 de maig de 1937. Amb tot, en aquest projecte hem volgut rescatar la versió orquestral de *Tres cançons valencianes* pel seu interès històric i per la seua significació com a mostra de col·laboració creativa entre mestre i alumna.

Enmig de les dues obres de Matilde Salvador, s'hi inclou Tríptic: *Cançons de batre*, Op. 10 d'Emilio Valdés (1912-1998), que va compondre entre 1933 i 1934. La crítica va valorar la composició amb aquestes paraules: «Obra con aciertos armónicos y bellos detalles de orquestación.»⁹ El mateix autor, en les notes al programa d'un concert, explica breument aquest tríptic de la següent manera:

«Està constituït per tres impressions de paisatges i escenes viscudes per l'autor. El "Preludi" fa de preàmbul situant l'ambient on es va desenrotllar l'obra, inspirada en l'esperit i sàvia populars. La "Cançó" està plena de lirisme suau que brolla espontàniament davant la con-

5. Notes manuscrites a la partitura autògrafa del compositor.

6. SOLBES, R. *Matilde Salvador. Converses amb una compositora apassionada*, València, Tàndem, 2007, p. 28.

7. D.A. *Matilde Salvador*, València, Saó, 2000, p. 14.

8. Partitura i carta a l'Arxiu Manuel de Falla-Granada. Reproduïda a SOLBES, op. cit., quadern fotogràfic.

9. LÓPEZ-CHAVARRI, E. «Orquesta Valenciana de Cambra», *Las Provincias*, València, 30-V-1934, p.3.

templació de la immensa natura. La “Dansa”, escrita en ritmes populars, graciosos i innocents, es desenrotlla amb gran delicadesa, extingint dolçament el tríptic.»¹⁰

Proseguim amb *Festes al poble* (1932) de Vicent Asencio (1908-1979), que fou l'únic membre del grup que no va rebre el magisteri de Palau. Tanmateix, la unió personal i estilística amb Palau i amb la resta dels integrants del grup va ser molt estreta i evident. *Festes al poble* és descrita per Bernat Artola amb aquests mots:

«Es una composición integrada por breves impresiones de espíritu popular, que plasma sus intenciones imitativas, la emoción íntima de un día de fiesta deslumbrante de sol, con las danzas típicas de reverente humor, la dulzura nostálgica de una canción de cuna, la ronda de mozos y la alegría desbordada del pueblo encendido de banderolas. Los temas son populares en la Plana de Castellón.»¹¹

El compositor Luis Sánchez (1907-1957) i la seua obra *Amaneix* (1935) tanquen el present compacte. La peça està inspirada en un vers de José María Latorre que dibuixa una alba a l'horta valenciana. En la següent crítica musical de Vicent Garcés es glossa l'obra:

«Consta de tres seccions, una on apareix sobre un acord pedal el tema més poètic, més tenyit de claror d'albada, una secció central amb ritmes i girs molt característics d'aquest compositor que recorden un poc Palau, el seu mestre, i una reexposició del primer tema sobre un fons de campanes, estrepitós i alegre. La realització és molt destra, l'orquestra sona sempre bé i amb una plenitud en certs moments de gran efecte.»¹²

D'altra banda, en l'àmbit estilístic, totes les obres que integren aquest disc tenen un punt en comú: la inspiració temàtica i melòdica en la música

popular valenciana, així com una harmonització i unes textures impressionistes. L'element popular valencià s'aprecia molt clarament en el títol i l'estil d'algunes d'aquestes peces (*Música per a una pel·lícula documental valenciana* de Palau, *Tres cançons valencianes* i *Valenciana* de Salvador, *Tríptic: Cançons de batre* de Valdés, *Festes al poble* d'Asencio), on apareixen melodies populars que van des d'una imitació literal regionalista a una nova creació culta amb l'esperit de la música popular, en la línia del nacionalisme avançat del segle XX. Així mateix, l'element impressionista, recurrent en aquestes obres, es veu molt evident en *Amaneix* de Sánchez i en *Noche Romántica* d'Olmos, peces de gran refinament i tendència miniaturista.

També cal assenyalar la presència de música orquestral per damunt d'altres gèneres, pel desig d'aquests autors d'arribar a un major volum de públic i augmentar així la incidència social de la seua música, aspecte molt patent en el text del citat Manifest amb què es va presentar el «Grup dels joves.» En aquest sentit, l'estímul que va suposar l'Orquestra Valenciana de Cambra i el seu director Francisco Gil és un fet a destacar i reivindicar.

Finalment, convé remarcar la base literària culta de la major part d'aquestes obres, atès que parteixen de poemes o narracions en molts casos en col·laboració directa amb els escriptors valencians d'aquells anys. Aquesta cultura literària s'explica per la formació universitària de quasi tots aquests autors, que els va convertir en uns artistes integrals amb la intenció d'anar més enllà del que havia estat tradicional en els nostres compositors de temps precedents. I tot per influència i insistència del seu mestre, Manuel Palau, així com per l'esperit renovador present en el món cultural de la Segona República.

J. Pasqual Hernàndez Farinós
Hilari Garcia Gázquez

10. Notes al programa del concert de l'Orquestra Valenciana de Cambra, celebrat el 25 de maig de 1934.

11. Nota al programa del concert d'estrena de l'obra, celebrat el 21 de juny de 1932.

12. GARCÉS, V. «Música: Orquestra Valenciana de Cambra», *El País Valencià*, 3, 1-V-1935, p. 4.

Marta Estal Vera, soprano

**ORQUESTRA
FILHARMÒNICA
DE LA UNIVERSITAT
DE VALÈNCIA**

Hilari Garcia Gázquez, director

VIOLINS I

Irene Vilanova Domínguez (solista)
 Laura Pastor Rocamora (ajuda solista)
 Laura Honrubia Jiménez
 Anna Payà Martínez
 Guillem Santamaria Aguilar
 Rubén Sancho Portolés
 Laura Ramírez Ramón
 Andrés Fernández Márquez
 Araceli Ern Soler
 María Camáñez Navarro
 Àngela María Badia Llàcer

VIOLINS II

Eva Tormos García (solista)

David Vicente Andreu Ortí (ajuda solista)

Pilar Galera Charcos
 Jerahy García García
 Mario Torres Mas
 Miguel García Sanchis
 Marta De Castro Bondia
 Laura Torró Devís
 Isabel Morte Galaviz
 Alvaný Gariela Guédez Ceballos

VIOLAS

Lucía Fernández Ramírez (solista)
 Antonio M. Martínez Comes (ajuda solista)
 Jorge Castellar Montes
 Vicent Màñez Masia

Ismael Zazo Gómez
 Marina Gramaje Locas
 Ana Larisa Iordache
 Francesc Garcia Sania

VIOLONCELS

Irene Cervera Esteban (solista)
 Irene Casañ Alonso (ajuda solista)
 Àngela Edo Biol
 Irene Simbor Lozano
 Javier Costa Martí
 Roser Pérez Talens
 Robert Bermell Belert
 Rafael Damián Martínez
 Celia Fernández Pla

CONTRABAIXOS

Blanca Ruiz Castillo (solista)
Héctor Comes Martínez (ajuda solista)
Raquel Concepción Rodríguez
Pablo Ballester Blázquez
Maite Mellino Ponti
Amadeu Giner i Pons

FLAUTES

Alexandra Baquero Vázquez
Manuel Monserrat Comes
Miquel Guillem Gómez i Ramos

OBOËS

Lourdes Chulià Peris
María Lozano Hernández
Silvia Santana Badía

CLARINETS

Juan Bautista Faubel Portolés
Alejandro Cabo Igual
Miguel José Albenca Palomar
Julio Garcia Gurrea

FAGOTS

Clàudia Alós Estreder
José Miguel Veses Gil
Vicente Gabriel Pellicer Dolz

TROMPES

Germán Latorre Dorce
Pedro Piqueras Gilar
Julio Martínez Rico
David Gálvez Viedma
Óscar Castellar García
Víctor Castellar García

TROMPETES

Carlos Roda Cubas
Manuel Medina Gremaldos
Simó Hervàs Cualladó
Ernest Serna Cabañero

TROMBONS

Manolo Gómez Gimeno
Daniel Ribes Blanco
Alberto Miquel Silla

TUBES

Josep Colom Gimeno
Edgar Maties López

PERCUSSIÓ

Yago Castelló Gisbert
Raül Flores Aloy
Rafael Morellà Sanz
José Miguel Soriano Palomares

ARPES

Adrià Fernández Lull
Emmanuel-la Ortiz Peñarrocha

DADES DE CONTACTE:

Àrea d'Activitats Musicals
Fundació General de la
Universitat de València
c/ Amadeu de Savoia, 4 - 4º
46010 Valencia. 963 983 196
pam@uv.es
www.fundaciouv.es/aam/

Con motivo de la celebración del 80 aniversario del traslado a Valencia de la capitalidad de la Segunda República española, el Àrea d'Activitats Musicals de la Fundació General de la Universitat de València puso en marcha un proyecto de recuperación y difusión de las obras escritas por el conocido como «Grupo de los jóvenes». Ahora presentamos su edición en CD, coproducido con el Institut Valencià de Cultura y con patrocinio del Ayuntamiento de Valencia y la Fundación SGAE. Gracias de todo corazón a estas instituciones amigas por su apoyo decidido.

Este proyecto ha sido realizado conjuntamente por el director de la Orquestra Filharmònica de la Universitat de València, Hilari Garcia Gázquez, y por el musicólogo y catedrático del Conservatorio Superior de Música «Joaquín Rodrigo» de Valencia J. Pasqual Hernández Farinós. Los dos han llevado a cabo la investigación y la selección de las piezas más representativas de la producción de estos jóvenes compositores entre los años 1931 y 1939. Unos años, los de la Segunda República, que reportaron una intensa vida cultural a la ciudad de Valencia de la que nació una nueva concepción musical, para una nueva sociedad republicana, arraigada en los sonidos del pueblo valenciano.

Asimismo, con objeto de llevar a

buen puerto este proyecto, fue necesaria la colaboración de los herederos de los compositores. Todos ellos mostraron su aprobación más entusiasta, partiendo de la premisa de que el legado de sus antepasados no podía continuar en el olvido de los archivos: la música que no suena, se pierde y muere. Además, hablamos de obras escritas en plena juventud de sus autores: muchos de ellos no superaban los veinticinco años de edad en el momento de componer estas piezas. Esto significa que, en el ámbito artístico, estos compositores nos ofrecieron una primera cata de lo que en algunos casos fue su madurez creativa. En otros casos, por desgracia, el fatal desenlace de la guerra truncó sus posibilidades de continuar componiendo con regularidad.

Finalmente, el disco ha sido interpretado por la Orquestra Filharmònica de la Universitat de València, integrada por ochenta estudiantes también valencianos y también muy jóvenes, que han devuelto a la vida la música de aquellos compositores, la mayor parte de los cuales cayeron en el olvido injustamente. Las causas de este olvido pueden ser muchas, pero una de las más penetrantes fue la obsesión insistente del régimen franquista de borrar cualquier rastro relacionado con la República y, en especial, con su efervescencia intelectual y creadora.

Una vez más la Orquestra Filharmònica de la Universitat de València ha emprendido una iniciativa de investigación,

recuperación y reivindicación del patrimonio histórico de la música valenciana. Una tarea que viene precedida de proyectos anteriores en esta dirección: desde el concierto monográfico *Cinc segles de música valenciana* en 1999 hasta *Giner infreqüent* en 2009, pasando por la producción de óperas de Melcior Gomis y Vicent Martín y Soler, acompañados de grabaciones sonoras para su difusión. Hay que agradecerle, pues, la ejecución de esta importante empresa, del mismo modo que hay que dar las gracias, por su colaboración fundamental, a todos y cada uno de los familiares y herederos de los compositores protagonistas de este disco y a las personas e instituciones que han participado facilitando los materiales y la documentación necesaria para el desarrollo de este proyecto.

En definitiva, esperamos que este disco con las obras recuperadas del «Grupo de los jóvenes» permita al público valenciano actual conocer un poco más de cerca su obra, para cumplir así un objetivo que siempre ha presidido las producciones musicales de la Universitat de València: la recuperación y la difusión del rico patrimonio musical valenciano.

Esteban Morcillo Sánchez
Rector de la Universitat de València

Antonio Ariño Villaroya

Vicerector de Cultura i Igualtat de la Universitat de València

LA MÚSICA Y VALENCIA DURANTE LA SEGUNDA REPÚBLICA

Valencia fue capital de la Segunda República entre noviembre de 1936 y octubre de 1937, lo que la convirtió en un centro cultural muy activo. Llorenç Barber describe así el ambiente musical de aquellos años: «Una fugaz época de oro vivió la música valenciana el año 37, estimulada su sólida infraestructura musical por la presencia del Gobierno de la República.»¹ Además, hay que tener en cuenta que en Valencia se experimentó a lo largo de la década de los años 30 un estallido creativo de renovación encabezado por Manuel Palau y sus discípulos que, reunidos bajo la etiqueta de «Grupo de los jóvenes», se presentaron en 1934 con la publicación de un manifiesto que planteaba una renovación musical en clave nacionalista, que también afectaba el medio artístico y social, como se puede leer en este fragmento del mencionado manifiesto:

«No basta, no obstante, con escribir las obras. Hay necesidad de un ambiente que las acoja y las sienta suyas. Y para esto se necesita [...] el máximo interés [...] de las Corporaciones provinciales por la cultura, estableciendo concursos, premios y subvenciones.»²

1. BARBER, L. «La música española durante la Guerra del 36», *Ritmo*, 483, Madrid, julio-agosto, 1978, pp. 29-33.

2. *Manifiesto del Grupo de los jóvenes*, publicado el 18 de enero de 1934 en *La Correspondencia de Valencia*.

Los miembros del «Grupo de los jóvenes», Vicent Asencio, Vicent Garcés, Ricardo Olmos, Luis Sánchez y Emilio Valdés, fueron creadores muy activos a lo largo de la década de los años 30, en todos los géneros, y para esta grabación se han seleccionado piezas orquestales de estos compositores que representan aquella diversidad genérica. A ellos, y a Palau, está dedicado el disco, que incluye, además, obras de la notable compositora Matilde Salvador, vinculada personal y afectivamente al «Grupo de los jóvenes» por su unión sentimental con Vicent Asencio. Algunas obras no se habían interpretado desde entonces y se han recuperado con el interés histórico añadido de reflejar fielmente el contexto creativo de aquellos años.

El disco comienza con una obra inédita de Manuel Palau (1893-1967), mentor artístico e intelectual del grupo, titulada *Música per a una pel·lícula documental valenciana* (1936). Esta pieza fue compuesta para un documental de CIFESA que llevaba por nombre *Valencia y sus flores*, con guion de Francesc Almela y Vives y dirección de Alfredo Fraile, y que vio la luz cuatro años más tarde.

La breve suite *Noche Romántica* (1935), para orquesta de cuerda, compuesta por Ricardo Olmos (1905-1986), es la segunda obra del compacto. Está integrada por cuatro movimientos de armonización impresio-

nista, de carácter miniaturista y de tímbrica intimista y delicada. Las críticas de prensa de su estreno nos explican muy bien esta composición:

«Escritos para la orquesta de cuerda los cuatro números que componen la "suite", poseen una delicada intención, como de vago ensueño y fantasía, que explica perfectamente sus títulos poéticos: "Es el amor que pasa", "Paseo", "Idilio", "Rayo de luna".»³

«Números cortos, más bien bocetos, inspirados por suaves sentimientos, la obra de Olmos es no sólo promesa, sino realidad que revela la inspiración del artista y su valer. Siente muy bien la orquesta, la armonización es moderna e interesante, la orientación de Olmos es excelente.»⁴

Vicent Garcés (1906-1984) es el autor de *Dansa Plenilunar*, que forma parte de su ballet *Passionera* (1931-1932). Garcés sentía una gran predilección por este género, hasta el extremo que su maestro, Manuel Palau, le etiquetó como el «creador del ballet valenciano.» Esta música tiene fuentes de inspiración al estilo de Manuel de Falla y su nacionalismo avanzado. Inicialmente fue el cuarto y

3. Sin autor «Crónica musical: Música de Cámara», *Diario de Valencia*, 11-X-1935, p. 2.

4. LÓPEZ-CHAVARRI, E. «En el Conservatorio: La Orquesta de "Cambra"», *Las Provincias*, 12-X-1935, p. 12.

último movimiento de la suite orquestal *Bocetos líricos*, dedicada a Òscar Esplà. Más tarde, después de una profunda revisión, lo integró en el ballet *Passionera*, con argumento y escenografía de Joan Lacomba. La danza tiene esta trama:

«Jardín del castillo, la luna roja del plenilunio tiñe la escena de destellos sangrientos. El Caudillo, medio cuerpo desnudo, está amarrado a una columna de fuego. Passionera, azagaya de plata en las manos, baila la danza de la muerte, entre el frenesí rítmico de los guerreros jóvenes. La muerte llega dichosa como una promesa de juventud. Passionera se inmoló a los pies de su amado.»⁵

El disco continúa con música de Matilde Salvador (1918-2007) que, como se ha apuntado más arriba, estuvo estrechamente vinculada al «Grupo de los jóvenes» por su relación de amistad con los integrantes y por su unión afectiva con Vicente Asencio, desde 1936, y su posterior casamiento en 1943. Ella misma lo comentaba con humor en la siguiente frase: «Garcés hacía broma diciendo que ellos eran los cinco y yo el rebrote.»⁶

En primer lugar tenemos la pieza *Valenciana* (1939), sobre texto de Lope de

Vega, integrada en la suite para voz y acompañamiento titulada *Seis canciones españolas* (1939), dedicadas a Manuel de Falla y galardoadas con una mención honorífica en un concurso de composición celebrado en Bilbao en 1940. Conviene reseñar que la compositora castellanense siempre ha sentido una inclinación especial hacia la voz y la poesía, como reflejan estas palabras: «Lo que me gusta es musicar textos. La voz humana no se puede comparar con ningún otro instrumento. Me siento atraída por la voz y, además, me gusta la poesía y el teatro. Mis canciones son, a mi parecer, situaciones dramáticas que no son una melodía acompañada; yo soy de los que creen en la melodía.» La misma autora envió una copia de estas canciones a Falla para que las revisara, y este le respondió así: «Revelan intenciones musicales gratas para mí, pero sobre las cuales y para su aprovechamiento, me permitiré a mi regreso -Dios mediante- hacerle algunas indicaciones.»⁷ La marcha de Falla a Argentina y su muerte allí dejó a Matilde Salvador sin estas valiosas indicaciones. Esta es una obra de juventud que la compositora finalmente decidió incorporar a su catálogo.

Más temprana todavía es, todavía, *Tres cançons valencianes* (1937), para voz y orquesta, sobre poemas del libro *Terra* de Ber-

nat Artola. Esta condición de obra precoz provocó que la misma compositora no lo editara ni la incluyera en su catálogo, como otras piezas de su periodo de juventud que estimaba poco maduras. Sin embargo, las *Tres cançons valencianes* fueron orquestadas después por Vicent Asencio, ya que al inicio Matilde Salvador consideraba que todavía no tenía suficiente experiencia en esta técnica y porque seguramente Asencio vio en esta obra un potencial tímbrico que había que materializar. Esta composición, en la versión original para voz y piano, obtuvo el segundo premio en los Premios Musicales del País Valenciano, convocados por la Conselleria de Cultura del Consell Provincial de València, y fue estrenada en un concierto celebrado en Valencia el 23 de mayo de 1937. Con todo, en este proyecto hemos querido rescatar la versión orquestal de *Tres cançons valencianes* por su interés histórico y por su significación como muestra de colaboración creativa entre maestro y alumna.

Entre las dos obras de Matilde Salvador, se incluye *Tríptic: Cançons de batre*, Op.10 de Emilio Valdés (1912-1998), que compuso entre 1933 y 1934. La crítica valoró la composición con estas palabras: «Obra con aciertos armónicos y bellos detalles de orquestación.»⁸ El mismo autor, en las notas al

programa de un concierto, explica brevemente este tríptico de la siguiente manera:

«Está constituido por tres impresiones de paisajes y escenas vividas por el autor. El "Preludi" hace de preámbulo situando el ambiente donde se desarrolló la obra, inspirada en el espíritu y sabiduría popular. La "Cançó" está llena de lirismo suave que brota espontáneamente ante la contemplación de la inmensa naturaleza. La "Dansa", escrita con ritmos populares, graciosos e inocentes, se desarrolla con gran delicadeza, extinguiendo dulcemente el tríptico.»⁹

Proseguimos con *Festes al poble* (1932) de Vicent Asencio (1908-1979), el único miembro del grupo que no recibió el magisterio de Palau. Aun así, su unión personal y estilística con Palau y con el resto de los integrantes del grupo fue muy estrecha y evidente. *Festes al poble* es descrita por Bernat Artola con estas palabras:

«Es una composición integrada por breves impresiones de espíritu popular, que plasma sus intenciones imitativas, la emoción íntima de un día de fiesta deslumbrante de sol, con las danzas típicas de reverente humor, la dulzura nostálgica de una canción de cuna, la ronda de mozos y la alegría desbordada del pueblo encendido de banderolas.

5. Notas manuscritas en la partitura autógrafa del compositor.

6. SOLBES, R. *Matilde Salvador. Converses amb una compositora apassionada*, València, Tandem, 2007, p. 28.

7. Partitura y carta del Archivo Manuel de Falla-Granada. Reproducida en SOLBES, op. cit., cuaderno fotográfico.

8. LÓPEZ-CHAVARRI, E. «Orquesta Valenciana de Cambra», *Las Provincias*, València, 30-V-1934, p.3.

9. Notas manuscritas en la partitura autógrafa del compositor.

Los temas son populares en la Plana de Castellón.»¹⁰

El compositor Luis Sánchez (1907-1957) y su obra *Amaneix* (1935) cierran el presente compacto. La pieza está inspirada en un verso de José María Latorre que dibuja un amanecer en la huerta valenciana. En la siguiente crítica musical de Vicent Garcés se glosa la obra:

«Consta de tres secciones, una donde aparece sobre un acorde pedal el tema más poético, más teñido de la claridad de la albada, una sección central con ritmos y giros muy característicos de este compositor que recuerdan un poco a Palau, su maestro, y una reposición al primer tema sobre un fondo de campanas, estrepitoso y alegre. La realización es muy diestra, la orquesta suena siempre bien y con una plenitud en ciertos momentos de gran efecto.»¹¹

Por otro lado, en el ámbito estilístico, todas las obras que integran este disco tienen un punto en común: la inspiración temática y melódica en la música popular valenciana, así como una armonización y unas texturas impresionistas. El elemento popular valenciano se aprecia muy claramente en el título y el

estilo de algunas de estas piezas (*Música per a una pel·lícula documental valenciana* de Palau, *Tres cançons valencianes* y *Valenciana* de Salvador, *Tríptic: Cançons de batre* de Valdés, *Festes al poble* de Asencio), donde aparecen melodías populares que van desde una imitación literal regionalista a una nueva creación culta con el espíritu de la música popular, en la línea del nacionalismo avanzado del siglo XX. Asimismo, el elemento impresionista, recurrente en estas obras, es muy evidente en *Amaneix* de Sánchez y en *Noche Romántica* de Olmos, piezas de gran refinamiento y tendencia miniaturista.

También cabe señalar la presencia de música orquestal por encima de otros géneros, por el deseo de estos autores de llegar a un mayor volumen de público y aumentar así la incidencia social de su música, aspecto muy patente en el texto del citado Manifiesto con que se presentó el «Grupo de los jóvenes». En este sentido, el estímulo que supuso la Orquesta Valenciana de Cambra y su director Francisco Gil es un hecho a destacar y reivindicar.

Finalmente, conviene remarcar la base literaria culta de la mayor parte de estas obras, dado que parten de poemas o narraciones en muchos casos en colaboración directa con los escritores valencianos de aquellos años. Esa cultura literaria se explica por la formación universitaria de casi todos

estos autores, lo que les convertía en unos artistas integrales con la intención de ir más allá de lo que había sido tradicional en nuestros compositores de tiempos precedentes. Y todo por influencia e insistencia de su maestro, Manuel Palau, así como por el espíritu renovador presente en el mundo cultural de la Segunda República.

J. Pasqual Hernández Farinós
Hilari Garcia Gázquez

10. Nota al programa del concierto de estreno de la obra, celebrado el 21 de junio de 1932.

11. GARCÉS, V. «Música: Orquesta Valenciana de Cambra», *El País Valencià*, 3, 1-V-1935, p. 4.

To celebrate the 80th anniversary of the transfer of the Second Spanish Republic's capital to Valencia, the Music Activities Area of the *Fundació General de la Universitat de València* launched a project to recover and disseminate works written by the so-called "Youth Group". We are now releasing it on CD, co-produced with the *Institut Valencià de Cultura* and sponsored by the *Ajuntament de Valencia* and the *Fundación SGAE*. We would like to extend our sincere gratitude to these fellow institutions for their committed support.

This project has been carried out together with the director of the *Orquestra Filharmònica de la Universitat de València*, Hilari García Gázquez, and J. Pasqual Hernández Farinós, a musicologist and professor at the *Conservatorio Superior de Música "Joaquín Rodrigo"* of Valencia. Both have researched and selected the most representative pieces of these young composers' works from 1931 and 1939. In those years of the Second Republic, the city of Valencia bustled with a frenetic cultural life from which a new musical conception emerged for a new republican society, with its roots in the sounds of Valencian society.

Collaboration from the heirs of the composers was also required to make a success of this project. They all gave their most

enthusiastic approval, based on the premise that the legacy of their ancestors could not remain forgotten in the archives: music that does not play is lost and dies. Furthermore, we are talking about works written in the prime of the composers' youth: many of them were no older than twenty-five when they wrote these pieces. This means that in the artistic sphere these composers in some cases gave us the first taste of their creative maturity. In other cases, unfortunately, the fatal outcome of the war put an end to their chances to compose regularly.

Finally, the album has been performed by the *Orquestra Filharmònica de la Universitat de València*, comprising eighty young Valencian students who have brought back to life the music written by those composers, most of whom had unjustly fallen into oblivion. There are many reasons for this, but one of the most insidious was the Franco regime's insistent obsession with erasing any trace of the Republic and especially its intellectual and creative exuberance.

Once again the *Orquestra Filharmònica de la Universitat de València* has undertaken an initiative involving research, recovery and restoration of Valencia's historical music heritage. Previous projects had appeared in this vein: from the monographic concert *Cinc segles de música valenciana* in 1999 to *Giner infreqüent* in 2009, to the production of

operas by Melcior Gomis and Vicent Martín y Soler with sound recordings for dissemination. We must thank the orchestra, therefore, for carrying out this significant task, just as we must also give thanks to each and every one of the relatives and heirs of the composers appearing on this album for their essential collaboration, as well as the people and institutions who have participated, providing necessary materials and documentation to implement this project.

To sum up, we hope this album, containing the recovered works by the "Youth Group", will enable the Valencian general public of today to get to know them better, in order to meet an objective that has always been present in the *Universitat de València's* musical productions: to recover and disseminate Valencia's rich musical heritage.

Esteban Morcillo Sánchez
Principal Universitat de València

Antonio Ariño Villaroya
*Vice-Principal for Culture and Equality
Universitat de València*

MUSIC AND VALENCIA DURING THE SECOND REPUBLIC

Valencia was the capital of the Second Republic between November 1936 and October 1937, becoming a very active cultural focus. Llorenç Barber describes the musical atmosphere of those years: "In 1937, Valencian music experienced a fleeting golden age, with its solid musical infrastructure stimulated by the presence of the Republican Government." ¹ Moreover, it should be taken into account that throughout the 1930s, Valencia experienced a creative outburst of renewal led by Manuel Palau and his disciples, grouped under the label "Youth Group", who introduced themselves in 1934 with the publication of a manifesto for a nationalist musical revival, which also affected the artistic and social milieu, as can be seen in this fragment from the manifesto:

"However, it is not enough to write works. There is a need for an environment that welcomes them and feels them as its own. This requires [...] the utmost interest [...] from the provincial cultural corporations, setting up competitions, prizes and subsidies". ²

1. BARBER, L. "La música española durante la Guerra del 36" ("Spanish music during the war of '36"), *Ritmo*, 483, Madrid, July-August, 1978, pp. 29-33.

2. *Manifiesto del Grupo de los jóvenes*, published on 18th January 1934 in *La Correspondencia de Valencia*.

The “Youth Group” members Vicent Asencio, Vicent Garcés, Ricardo Olmos, Luis Sánchez and Emilio Valdés were very active creators of all kinds of music throughout the 1930s. Orchestral pieces by these composers representing that musical diversity have been selected for this recording. The album is dedicated to them and to Manuel Palau. It also includes works by the remarkable composer Matilde Salvador, personally and affectionately linked to the “Youth Group” due to her sentimental attachment to Vicent Asencio. Some works have not been performed since then but have been recovered, faithfully reflecting the creative context of those years.

The album begins with an unpublished work by Manuel Palau (1893-1967), the artistic and intellectual mentor of the group, entitled *Música per a una pel·lícula documental valenciana* (1936). This piece was composed for a documentary by CIFESA named *Valencia y sus flores*, with a script by Francesc Almela i Vives, directed by Alfredo Fraile, which was released four years later.

The second work on this CD is the short suite *Noche Romántica* (1935), for string orchestra, composed by Ricardo Olmos (1905-1986). It consists of four movements of impressionistic harmonisation with a miniaturist nature and an intimate, delicate timbre. The press reviews of its premiere explain this composition very well:

“The four parts of this suite written for string orchestra have a delicate intent, like vague dreaminess and fantasy, which is perfectly explained by their poetic titles: “*Es el amor que pasa*”, “*Paseo*”, “*Idilio*”, “*Rayo de luna*” [“It’s love happening”, “Stroll”, “Idyll”, “Ray of Moonshine”]”³

“Short numbers, sketches rather, inspired by gentle feelings, Olmos’s work is not only a promise, but a reality that reveals the artist’s inspiration and his courage. It has a very good feel for the orchestra; the harmonisation is modern and interesting; Olmos’ guidance is excellent.”⁴

Vicent Garcés (1906-1984) is the author of *Danza Plenilunar*, which is part of his ballet *Passionera* (1931-1932). Garcés felt a great predilection for this genre, to such an extent that his teacher, Manuel Palau, labelled him “the creator of the Valencian ballet.” This music has its inspirational sources in the style of Manuel de Falla and his advanced nationalism. It was initially the fourth and last movement of the *Bocetos líricos* suite, dedicated to Òscar Esplà. After a heavy revision, it was included later on in the ballet *Passionera*, with

3. No author. “*Crónica musical: Música de Cámara*” (“Musical chronicle: Chamber Music”), *Diario de Valencia*, 11-10-1935, p. 2.

4. LÓPEZ-CHAVARRI, E. “En el Conservatorio: La Orquesta de ‘Cambra’”, *Las Provincias*, 12-X-1935, p. 12.

plot and scenery by Joan Lacomba. The dance has the following plotline:

“The castle garden, the full red moon taints the scene with bloody glistening. The Caudillo, with body half naked, is tied to a pillar of fire. *Passionera*, silver spear in her hands, dances the dance of death, amid the rhythmic frenzy of young warriors. Death comes blissfully like a promise of youth. *Passionera* sacrifices herself at the feet of her beloved.”⁵

The CD continues with music by Matilde Salvador (1918-2007), who as mentioned above was closely linked to the “Youth Group” by her friendship with the members and her fond attachment to Vicente Asencio as of 1936, with her subsequent marriage in 1943. She remarked with humour: “Garcés joked that they were the five and I was the offshoot.”⁶

Firstly we have the piece *Valenciana* (1939) based on a text by Lope de Vega, included in the suite for voice and the accompaniment entitled *Seis canciones españolas* (1939), dedicated to Manuel de Falla and awarded with an honorary mention in a composition contest held in Bilbao in 1940. It is worth noting that the composer from Castellón always felt a special inclination towards voice

and poetry, as these words reflect: “What I like is turning texts into music. The human voice cannot be compared to any other instrument. I am attracted to the voice and furthermore I like poetry and theatre. My songs are, in my opinion, dramatic situations that are not an accompanying melody; I am one of those who believe in melody.” The author herself sent a copy of these songs to Falla to review and he replied: “They reveal musical intentions that please me, but to improve the results allow me to give you some indications—God willing—on my return.”⁷ Falla’s departure to Argentina and his death there left Matilde Salvador without these valuable indications. This is a youthful work that the composer finally decided to include in her catalogue.

Tres cançons valencianes (1937) is even an earlier composition for voice and orchestra, based on Bernat Artola’s poems from the book *Terra*. The composer did not publish it or include it in her catalogue due the fact it was an early work, as well as other pieces from her youth that she considered a little mature. Nevertheless, *Tres cançons valencianes* were arranged for orchestra later by Vicent Asencio, because in the beginning Matilde Salvador considered that she still did not have

5. Handwritten notes on the sheet music signed by the composer.

6. SOLBES, R. *Matilde Salvador. Converses amb una compositora apassionada*, València, Tàndem, 2007, p. 28.

7. Sheet music and letter from the Manuel de Falla Archive, Granada. Reproduced in SOLBES, op. cit., photography notebook.

enough experience in this technique and surely Asencio saw potential in this work yet to be materialised. This composition, in the original version for voice and piano, won the second prize at the *País Valencià* Music Awards, held by the *Conselleria de Cultura del Consell Provincial de València* (Provincial Culture Dept.), and premiered at a concert held in Valencia on 23 May 1937. However, in this project we wished to rescue the orchestral version of *Tres cançons valencianes* due to its historical interest and its significance as a sign of creative collaboration between teacher and student.

Among the two works of Matilde Salvador there is *Tríptic: Cançons de batre*, Op. 10 by Emilio Valdés (1912-1998), composed between 1933 and 1934. The critics assessed the composition with these words: "Work with harmonic, beautiful details of orchestration."⁸ The same author, in his notes for a concert programme, explains this triptych briefly as follows:

"It consists of three impressions of landscapes and scenes experienced by the author. The "*Preludi*" is a preamble and sets the atmosphere where the work takes place, inspired by popular wisdom and spirit. The "*Cançó*" is full of soft lyricism that springs spontaneously on contemplating de immen-

sity of nature. The "*Dansa*", written with popular rhythms, graceful and innocent, develops with great sensitivity, sweetly extinguishing the triptych."⁹

We continue with *Festes al poble* (1932) by Vicent Asencio (1908-1979), who was the only member of the group that did not receive the teachings of Palau. Even so, he had a clear, personal and very close stylistic relationship with Palau and the rest of the group's members. *Festes al poble* is described by Bernat Artola with these words:

"The piece consists of brief impressions with popular spirit, which embodies its imitative intentions, the deep emotion of a dazzling sunny party, with typical dances of reverent humour, the nostalgic sweetness of a lullaby, young boys and the overflowing joy of the town decorated with flags. The topics are popular in *la Plana de Castelló*."¹⁰

The composer Luis Sánchez (1907-1957) and his work *Amaneix* (1935) rounds off this CD. The piece is inspired by a verse by José María Latorre that illustrates a dawn in the Valencian vegetable gardens. It is described by the following musical critic by Vicent Garcés:

"It consists of three sections; in one of them the most poetic theme appears on a pedal

8. LÓPEZ-CHAVARRI, E. "Orquesta Valenciana de Cambra", *Las Provincias*, Valencia, 30-V-1934, p.3.

9. Handwritten notes on the sheet music signed by the composer.

10. Notes on the programme of the work's premiere concert, held on June 21th 1932.

chord with the hues of the clarity of the dawn's light; afterwards there is a central section with rhythms and twists very characteristic of this composer a little reminiscent of Palau, his teacher; finally coming back to the first subject on a loud and cheerful background of bells. The performance is very skilful; the orchestra always sounds good with full-bodied moments of great effect. "11

On the other hand, all the works on this album have one thing in common: thematic and melodic inspiration in popular Valencian music, as well as harmonisation and impressionistic textures. The popular Valencian element can be discerned very clearly in the title and style of some of these pieces (*Música per a una pel·lícula documental valenciana* by Palau, *Tres cançons valencianes* and *Valenciana* by Salvador, *Tríptic: Cançons de batre* by Valdés, *Festes al poble* by Asencio), where popular melodies appear, ranging from literal regional imitation to a new cultivated creation based on the spirit of popular music and in line with the advanced nationalism of the twentieth century. Likewise, the impressionist element recurrent in these works is very evident in *Amaneix* by Sánchez and in *Noche Romántica* by Olmos, pieces of great refinement in the miniaturist style.

It is also worth mentioning the presence of orchestral music over other genres, because these authors desired to reach a wider public and increase the social impact of their music. This is a very clear aspect in the text of the manifesto presenting the "Youth Group". In this sense, the stimulus provided by the *Orquestra Valenciana de Cambra* and its director Francisco Gil is noteworthy.

Finally, it is worth highlighting the literary basis for most of these works, since they stem from poems or narrations, in many cases in direct collaboration with the Valencian writers of those years. This literary culture derives from the university background of almost all these authors, which turned them into comprehensive artists with the intention of going beyond what had been traditional in our composers from earlier times. And all because of the influence and insistence of their teacher, Manuel Palau, as well as the renovating spirit present in the cultural world of the Second Republic.

J. Pasqual Hernández Farinós
Hilari Garcia Gázquez

11. GARCÉS, V. «Música: Orquestra Valenciana de Cambra», *El País Valencià*, 3, 1-V-1935, p. 4.

**Música per a una pel·lícula
documental valenciana** (1936)

Manuel Palau Boix (1893-1967)

1	I. Allegro non tanto	(05:24)
2	II. Andante	(01:35)
3	III. Vivo	(04:13)

Noche romántica (1935)

Ricardo Olmos Canet (1905-1986)

4	I. Paseo	(02:07)
5	II. Rayo de luna	(01:48)
6	III Idilio	(02:59)
7	IV ...Es el amor que pasa...	(02:00)

Dansa plenilunar (1931)

Quadre III del ballet *Passionera*
Vicent Garcés Queralt (1906-1984)

Valenciana (1939) (02:09)

de la suite *Seis canciones españolas*
Matilde Salvador Segarra (1918-2007)

Tríptic: Cançons de batre, op. 10 (1933)

Emilio Valdés Perlasia (1912-1998)

10	I Preludi i cobla	(05:06)
11	II Cançó (Cançó de bressol)	(11:30)
12	III Dansa (Dansa rural)	(07:04)

Tres cançons valencianes (1937)

Matilde Salvador Segarra (1918-2007)
Orquestració: V. Asencio (1908-1979)

13	I. Cançó alegre	(01:03)
14	II Cançó de reçaña	(03:11)
15	III Cançó d'amor	(03:33)

Festes al poble (1932) (09:15)

Vicent Asencio Ruano (1908-1979)

Amaneix (1935) (06:54)

Luis Sánchez Fernández (1907-1957)

DDD 76' 39"

València
Capital de
la República
1936-37

LA MÚSICA DEL "GRUP DELS JOVES"

Marta Estal Vera, *soprano*
ORQUESTRA
FILHARMÒNICA
DE LA UNIVERSITAT
DE VALÈNCIA
Hilari Garcia Gázquez, *director*

Obres enregistrades a la sala Charles Darwin
del Campus de Burjassot els dies 15 i 16
d'octubre de 2016.

Enginyers de so en l'enregistrament Jaime Ballester,
Juanan Ramos i José Olcina.
Enginyer de so de mescla: José Olcina i Juanan Ramos.
Enginyers de so de masterització: Jorge Pérez.
Producció Tècnica "Grabaciones Iliterantes"
Mesclat i editat als Estudis Assisi.

Fotografies: Eduardo Alapont i Rubén Salcedo

© Producció: 2017 Fundació General de la Universitat
de València i Institut València de Cultura
Edita: Institut València de Cultura
Dipòsit Legal: V-2713-2017

AJUNTAMENT DE VALÈNCIA

UNIVERSITAT
ID VALÈNCIA
Fundació General

20 anys
fundación saae